

De Courant wordt Maandag, Woensdag en
Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt
uit Zaterdag Avond.

VRIJDAG, 5 DECEMBER.

De Prijs der Courant is f12 in het jaar;
de afzonderlijke nummers worden tegen 10
Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 4 December.

Naar men verneemt, houdt zich de Commissie voor de Onderwijzers-Kweek-school, wier oprichting door het Leydsche Departement der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen is beraamd geworden, sedert eenigen tijd bezig met het bijeenbrengen der fondsen, welke voor die school vereischt worden. Hoe- wel nog niet alle anders weldadige ingezetenen het *hooge belang* van het bezit van zulk eene inrigting schijnen te beseffen, hebben aanvankelijk eenige weldenkende ingezetenen hunne bijdragen toegezegd, waaronder de Loge van Broederen, Vrijmetselaren *La Vertu* eene inschrijving op het Grootboek, 2 pCt., groot *Honderd Guldens*, voor dit doel aan de Commissie heeft toege- zonden. Het zou allezins wenschelijk zijn, dat dit verstandige en edele voor- beeld bij meer gegoeden bijval en navolging vond, aangezien de geraamde uitgaven veel hooger stigen, dan de middelen die der Commissie tot nog toe zijn toegezegd.

— De Heer Mr. L. Ph. C. van den Bergh, alhier, bedankt hebbende als lid der redactie van het ontworpen Nederl. Woordenboek, waartoe hij door het onlangs te Brussel gehouden Nederl. Letterkundig Congres benoemd was, is de Heer L. A. te Winkel, Leeraar der Nederl. taal aan het Gymna- sium alhier, thans in zijne plaats benoemd.

— Op den Hollandschen Spoorweg zijn in November vervoerd 55,228 rei- zigers en is ontvangen f 62,331; op den Rhijnspoorweg vervoerd 23,284 per- sonen en ontvangen f 39,367.

— Uit Rotterdam is aan de 's *Grav. Nieuwsb.* geschreven, dat de Kamer van Koophandel en Fabrieken aldaar, dezer dagen zich bij request tot het hooger bestuur heeft gewend, ten einde de directie van de Nederlandsche Rijnspoorweg-Maatschappij te verplichten, tot het spoedig voltooien van den zijtak van die stad op Utrecht, welke werkzaamheden, ingevolge de in der tijd gemaakte overeenkomst, al sedert lang hadden behooren te zijn tot stand gebracht.

— In eene den 1sten dezer gehouden bijeenkomst van leden der 2de, 3de en 4de klasse van het Koninkl. Ned. Instituut, is een voorstel tot onderlinge vereeniging als vrije Akademie van Letteren en Kunsten, bij meerderheid van stemmen verworpen.

— Uit Enschede schrijft men het volgende van den 2^{den}: door de fabri- kanten blaauwverwers hier ter stede, is aan de Tweede Kamer der Staten- Generaal ingediend een adres, daartoe strekkende, dat de blaauwknippen, waarvoor volgens de bestaande patentwetten recht is verschuldigd, daarvan worden vrijgesteld.

— De Heer J. van der Scheer te Assen, lid van het Physisch Genootschap aldaar, heeft den 25sten 11. eene proef genomen met het zoogenaamd bladgoud, dat tot versiering van het St. Nicolaas goed gebruikt wordt, waardoor werd bewezen, dat dit bladgoud geen goud, maar *koper* is, hetgeen, zelfs in de geringste hoeveelheid, een zeer schadelijken invloed op de gezondheid uitoefent. Mogen, dus eindigt het bericht uit Assen, de bakkers hierdoor afschrikt worden, om, ter wille van een bloot sieraad, de gezondheid van zoovele menschen te benadeelen.

's GRAVENHAGE, 4 December.

Z. M. heeft onder anderen bevestigd bij het corps Zee-Officieren 161 Schou- ten bij nacht, de Kapiteins ter Zee H. Ferguson en J. P. D. Bourdus, en dezen laatste tevens benoemd tot Directeur-Commandant der Marine te Wil- lemsoord.

— Z. M. heeft pensioen verleend aan de R. K. Pastoors A. Bruins, te Veenhuizen, B. van der Spink, te Hurwenen, J. van Deyen, te Zijpe en aan den Kapellaan P. J. Celen, te Kethel.

Eerste Kamer der Staten-Generaal.

Zitting van Woensdag 3 December.

In deze Zitting zijn ingekomen de verschillende door de Tweede Kamer onlangs aangenomen Wets-Ontwerpen, onder anderen de Hoofdstukken I, II, III en IV der Staatsbegroting van 1852. De Vergadering heeft besloten al die Ontwerpen naar de Afdelingen te verzenden.

Daarna is de Kamer overgegaan tot het trekken der afdelingen. Na den afloop daarvan hebben de leden zich naar hunne afdelingen be-

geven, ten einde zich met de benoeming van Voorzitters en Onder-Voorzitters bezig te houden.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Zitting van Dingsdag avond en Woensdag.

In de eerste Zitting is het V^{de} Hoofdstuk der Staatsbegroting voor 1852 (*Binnenlandsche Zaken*) met 57 tegen 3 stemmen aangenomen. Tegen hebben gestemd de Heeren: Groen van Prinsterer, Mackay en van Lynden.

In de Zitting van Woensdag ochtend is het VI^{de} Hoofdstuk der Staatsbegro- ting (*Hervormde, en andere Eerediensten*) aangenomen met 54 tegen 6 stemmen. Tegen hebben gestemd de Heeren: Reinders, Hengst, Stoet tot Oldhuis, Westerhoff, de Moraz en L. D. Storm.

Het VII^{de} Hoofdstuk der Staatsbegroting (*Roomsch-Katholieke Eeredienst*) is aangenomen met 59 tegen 2 stemmen, die van de Heeren: L. D. Storm en Hengst.

Zitting van Woensdag avond 3 December.

In deze zitting zijn de beraadslagingen gehouden over het VIII Hoofdstuk (*Marine*). Van onderscheidene kanten is aangedrongen op de vermeerdering der actieve zeemacht in O. Indië, tot meer krachtadige beteugeling der zee- rooverij en tot handhaving van ons zedelijk overwigt in O. I.

De Minister heeft als zijne meening te kennen gegeven, dat hij een of meer groote schepen in O. I. noodig acht. Vervolgens zijn de bijzondere artt. van het Hoofdstuk aangenomen. Bij het art. voor de bijdrage voor de militaire akademie te Breda, heeft de Minister op de vraag of die inrigting aldaar bij voortdurend zal gevestigd blijven, te kennen gegeven, dat men de genomen proef zal laten voortduren, maar dat wanneer zij tegenvalt, hij geneigd zou zijn voor de verplaatsing.

Ten slotte is het geheele Hoofdstuk aangenomen met 52 tegen 2 stemmen. Tegen de Heeren Taets van Amerongen en Hoffman.

Donderdag beraadslaging over Hoofdstuk IX A.

AMSTERDAM, 3 December.

Z. M. heeft zijne goedkeuring verleend aan de ontworpen statuten der Koninklijke Rhijn-Waterleiding-Maatschappij.

— Z. M. heeft aan de Commissie der Prov. Staten van N. Holland, be- loof met het onderzoek betreffende de uitbreiding van het gesticht *Meerburg*, magtiging verleend om, na het sluiten der Vergadering, hare werkzaamheden voort te zetten.

— Den 27sten November waren alhier 130 winkeliers voor de Regbank gedagvaard, wegens gebruik van oude maten en gewigten.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIS, 2 December.

In de laatste dagen zag men door de straten der hoofdstad sterkere troepen-afdeelingen, dan gewoonlijk optrekken; zij namen herhaaldelijk haren weg langs of rondom het Paleis der Wetgevende Vergadering. Ook in de zitting van gisteren werd met eenige ongerustheid, de nabijheid van ver- schiedene bataillons opgemerkt.

Dingsdag morgen heeft een nieuwe ommekeer van zaken een aanvang ge- noeten. Juist was in de laatste dagen van een coup d'état niet zo veel ge- sproken. Daarentegen hoopte men al meer en al dringender onder het publiek, de klage over het lager en lager zinken der Wetgevende Vergadering en den wensch naar een druszzaam en krachtig oppergezag.

Heden morgen, dan in het Palais der Wetgevende Vergadering door de ge- wapende magt bezet, en de vergadering door den President onthouden ver- klaard. Hij heeft tevens het algemeen stemrecht hersteld en het volk opge- roepen om tusschen den 14^{den} en den 24^{den} December bijeen te komen en zijne stem uit te brengen. Parijs is in staat van beleg gesteld. De Repu- blik zal in stand gehouden worden.

Tevens heeft de President ook den Staatsraad onthouden, verklaard [die in de ministeriele bladen in den laatste tijd beschuldigd werd van tijdhijge gezindheid tegen het uitvoerend gezag, blijkbaar voortaf in de floor hem op- gestelde en na maanden dragens, plotseling juist ikans aan de Wetgevende Vergadering ingezonden voordragt ter regeling der verantwoordelijkheid van

den President en van de overige Staatsdienaren]. De proclamatie van den President verkondigt de oprigting van eene nieuwe regering, volgens de vijf punten bij de proclamatie hieronder vermeld.

Er zullen twee Wetgevende Kamers zijn; de eene door de kiezers benoemd, de andere bestaande uit de in talent en bekwaamheid uitstekende mannen des lands. Niet alleen Parijs maar ook de geheele eerste militaire divisie is in staat van beleg gesteld. De openbare rust is in de hoofdstad niet in het minst gestoord.

Aan al de leden der Wetgevende Vergadering, aan vele hooge Staatsambtenaren en andere aanzienlijke personen, waren exemplaren toegezonden van een naamloos geschrift over de herziening der Staatsregeling, betoogende dat Frankrijk bovenal aan een vrijwerkend en krachtig hoofd van den Staat behoefte heeft, en blijkens de ondervinding Frankrijk niet anders te regeren is.

Maandag jl. werd aan de commissie der Wetgevende Vergadering voor de geldmiddelen medegedeeld, dat de Minister van Financien, twee dagen geleden, van de Fransche Bank eene som van 25 miljoen franken voor de schatkist ter leen gevraagd en bekomen had. Het bestuur der bank had het gegeven onder voorwaarde, dat het tegenwoordige belastingstelsel, inzonderheid de stedelijke belastingen op artikelen van dagelijksche verbruik, voor alsnog geene verandering zouden ondergaan.

[Na de vermelding van bovenstaande tijding laten wij nu hier of de vermelding of den hoofdinhoud volgen van verschillende staatsstukken die ten gevolge dier gebeurtenissen zijn afgekondigd.]

1°. Een besluit van den Voorzitter bevattende de vijf artikelen hieronder in de proclamatie vermeld:

2°. Eene proclamatie van den Voorzitter getiteld: *beroep op het volk*, waarin hij die artikelen eenigzins uitvoeriger omschrijft; na eene inleiding waarin hij zegt, dat iedere dag de gevaren voor het land deed toenemen, dat de Vergadering een broeinest van complotten was geworden, welke strekking de vaderlandsliefde van 300 leden niet had kunnen keeren. Dat zij wapenen smeedde voor den burgeroorlog; zijn gezag, dat hij van 't volk had, aanrandde en de rust van Frankrijk bedreigde; dat hij ze ontbonden had en het gansche volk regter maakte tusschen haar en hem.

Hij beklaagt zich dat de staatsregeling, die al ingerigt was om zijne magt te verkorten, niet eens meer geëerbiedigd werd; dat hij de Republiek moest handhaven en daarbij 't plegtig oordeel inriep van den eenigen Souverein, die hij in Frankrijk erkende, 't Volk.

Dat hij niet langer een magteloos bewind wil voeren; dat ze dan een ander moeten kiezen; maar dat, als ze hem vertrouwen, zij hem de middelen moeten geven, om zijne groete zending te vervullen, daarin bestaande dat hij het tijdperk der omwentelingen sluit en het volk, onder voldoening aan deszelfs wettige behoeften, tegen de vernielende hartstogten beschermt, vooral door het scheppen van duurzame instellingen.

In de overtuiging dat de wankelbaarheid van het gezag en het overwigt eener enkele vergadering, de voortdurende oorzaken van verwarring en on-eenigheid zijn, stelt hij de volgende punten voor:

- 1°. Een verantwoordelijk Opperscheidend Bestuur voor 10 jaren.
- 2°. Ministers alleen afhankelijk van de uitvoerende magt.
- 3°. Een Staatsraad uit de hooge standen.
- 4°. Een wetgevend ligchaam door algemeene stemming benoemd, zonder stemlijsten, waardoor de verkiezing vervalscht wordt.
- 5°. Een tweede vergadering gevormd uit de uitstekendste mannen des lands, als bewaardster der staatsregeling en vrijheid.

Over dit stelsel, vroeger door den eersten Consul in 't leven geroepen, dat Frankrijk rust en voorspoed heeft gegeven en zulks nog waarborgt, roept hij de stem des volks in, dat voor 't eerst sedert 1804 (zegt hij) weten zal, over wien en waar over het stemmen zal. Als hij de meerderheid niet bekomt, zal hij eene nieuwe vergadering inroepen en zijn post neerleggen; maar als men gelooft dat de zaak, wier naam zijn symbool is, te weten Frankrijk, door de omwenteling van 1789 herboren en door den Keizer geregeld, die des volks is, vraagt hij er de stemmen voor, dan zal (eindigt hij) Frankrijk en Europa voor regeringloosheid behoed zijn, de zwarigheden zich vereffen, de partijen verdwijnen, want alle zullen in de bepaling des volks, het besluit der Voorzienigheid erkennen.

Een dergelijk stuk is aan het leger gerigt.

Eene derde proclamatie is van den volgende inhoud:

Overwegende dat de souvereiniteit bij het geheele volk berust en geene afdeeling van hetzelfde zich er de uitoefening van kan toeschrijven; — gezien de wetten en bepalingen, die tot hertoe de wijze van beroep op het volk geregeld hebben; — besluit

Art. 1. Het Fransche volk wordt plegtig in zijne vergaderingen den 14den December dezer maand bijengeroepen, om het volgend volksbesluit aan te nemen:

Het Fransche volk wil het behoud van het gezag van Lodewijk Napoleon Bonaparte, en staat hem de noodige magt toe om eene staatsregeling te maken, op de grondslagen voorgesteld in zijne proclamatie van heden.

Art. 2. Alle Franschen 20 jaren oud, in het genot van hunne burgerlijke en staatkundige regten, worden opgeroepen.

Art. 3. Bij de ontvangst van dit besluit, zullen de Maires twee lijsten van inschrijving nederleggen, eene van aanneming, en eene van verwerping van het volksbesluit.

Art. 4. Deze lijsten zullen in alle gemeenten acht dagen ter teekening liggen van 14 tot 21 dezer.

Art. 5, 6, 7, 8 en 9 bepalen de wijze waarop de stemming bekend wordt gemaakt.

Eene vierde proclamatie bepaalt dat dergelijke lijsten ook ter teekening zullen liggen voor alle militairen ter land en ter zee.

— Eene vereeniging van Afgevaardigden gehouden in de mairie van het 10de arrondissement, heeft den 2den het volgend besluit genomen, ondertekend door Benoist d'Azy President, Vitet Vice President, Chapot en Moulin Secretarissen.

» Gezien het art. 68 der staatsregeling enz. bepaalt:

Lodewijk Napoleon Bonaparte wordt vervallen verklaard van zijne betrekking van President der Republiek; de burgers zijn gehouden hem gehoorzaamheid te weigeren. De uitvoerende magt gaat geheel aan de Nationale Vergadering over. De regters van het Hoog Gerechtshof moeten zich dadelijk vereenigen om den President en zijne handlangers te vormissen. Alle regterlijke beambten moeten aan de Nationale Vergadering gehoorzamen op straffe van hoog verraad. Deze volksvertegenwoordigers die tot de partij van den Berg behoorden, zijn ten getale van bijna 250 met den Maire gevangen genomen en voorloopig in de kazerne van de straat Orsay geplaatst; zij zullen waarschijnlijk naar het kasteel van Ham worden overgebracht.

Nog een 50tal andere Afgevaardigden in den morgen bij Odillon Barrot vereenigd, heeft van haren kant eene protest opgesteld, op het oogenblik dat zij door de gewapende magt werd uiteengedreven, hetwelk in denzelfden geest als de voorgaande is; terwijl daarbij nog wordt gevoegd, dat alle ontvangers van publieke kassen, die geld zullen uitbetalen anders dan op bevel van de Nationale Vergadering, met hunne eigene bezittingen worden verantwoordelijk gesteld, behoudens de straffen bij de wet bepaald.

Het genoemd art. 68 der staatsregeling is het volgende: »De President der Republiek, de Ministers enz. zijn ieder verantwoordelijk ten aanzien der daden van de Regering. Alle maatregelen door welke de President de Nationale Vergadering ontbindt, schent of hindernis opwerpt tegen de uitvoering van haar mandaat, is eene misdaad van hoog verraad; door die daad alleen is de President van zijne betrekking vervallen; de burgers zijn gehouden hem gehoorzaamheid te weigeren. De uitvoerende magt gaat dan over in de handen van de Nationale Vergadering. De regters van het Hooggerechtshof moeten zich dadelijk vereenigen op de straf op pligtverzuim gesteld.»

In den morgen hebben vele aristocratische families, als ook afgevaardigden die op vrije voeten waren, Parijs verlaten.

't Nieuwe Ministerie bestond uit de HH. Morny, Binnenl. Zaken; Fould, Financien; Rouher, Justitie; Magne, Openbare Werken; La Crosse, Marine; Casabianca, Koophandel; Saint-Arnaud, Oorlog; Fortoul, Openbaar Onderwijs; Turgot, Buitenl. Zaken. Eerstgenoemde heeft reeds al de Prefecten aangeschreven ter handhaving van de rust, en met last om verdachte ambtenaren en vrederegters afzetten, en er vijf Exemplaren der bovengemelde proclamatie bijgevoegd.

Het dagblad *la Patrie* meldt het volgende:

De President is, verzeld van een talrijken stoet te paard, uitgereden en op het plein de la Concorde door de troepen toegeschied met, leve Napoleon! 's namiddags is hij andermaal door de ruitery met gejuich ontvangen.

Onder de gevangene leden noemt men: Changarnier, Base, Thiers, Charas, Lamoricière, Roger (du Nord), Cavaignac, Bedeau, Le Flô, Baure, Greppo, Miot, Nadaud, Valentin, Cremieux, Lagrange, Oudenot, Laureston, Berryer, Piscatory, Chapot, de Talhouët en Victor Léranc.

Reeds hebben ongeveer 200 leden der vergadering zich voor den President verklaard.

De dagbladen *le National*, *l'Opinion publique*, *le Messenger*, *la République*, *l'Ordre*, en *l'Avènement* zijn geschorst en de drukkerijen door soldaten bezet.

Ofschoon men meldt dat Parijs rustig bleef, waren er toch digte volkshoopen op de been in de wijken van St. Martin en St. Denis, die wel gedurende den dag door de troepen werden uiteengejaagd, maar zich 's avonds te 7 ure weder hadden verzameld en uitriepen: leve de democratische en socialistische republiek! weg met een Keizertrijk! weg met de dagbladen! Doch hier tegen over luidt een ander berigt, dat de werklieden geen strijd verlangen, maar alles aan de stemming willen onderwerpen.

Het dagblad *l'Assemblée nationale* schijnt eenigzins de lucht van het gebeurde gehad te hebben. Het laat zich heftig uit tegen alle regering die zich bij verrassing vestigt, als eene schending, omverwerping en verwarring van alle takken van bestuur, en voerspel haar eenen korten duur.

— De Maarschalk Soult is in den hoogen ouderdom van 83 jaren overleden. In 1785 in krijgsdienst getreden, woonde hij bijna alle groote veldslagen onder de Republiek en het Keizertrijk. Hij en eenigen tijd militair Gouverneur van twee Europeesche hoofdsteden, Weenen en Berlijn. Door Keizer Napoleon werd hij tot Maarschalk en Hertog van Dalmatie benoemd, door Koning Lodewijk Philips tot Maarschalk-Generaal, nadat hij onder de Restauratie drie jaren in ballingschap doorgebracht had. Drie malen is hij Minister van Oorlog, eenmaal van Buitenl. Zaken, en drie maal Voorzitter van den Ministerraad geweest.

— De beroemde v. Humboldt zal den winter te Provence doorbrengen. De weduwe van den grooten Berzelius, zal met den Heer v. Humboldt en zijne familie een buitenverblijf, nabij de stad Grasse, bewonen.

— Naar men verneemt, is een gedeelte der stad Embrun, dep. Hautes Alpes, eene zeer oude stad op eene rots gelegen, met 3200 inwoners, door een verschrikkelijken brand in de asch gelegd.

SARINIE.

TURYN, 26 November.

De Regtbank heeft den 23sten het Geestelijk dagblad *Campana* veroordeeld, hetwelk den Afgevaardigde Valerio beledigd had, tot 100 lire boete en den schrijver tot eene gevangenisstraf van 6 dagen.

— Het Godsdienstig genootschap St. Paolo weigert aan de Regering, volgens de wet, opgaaf te doen van de goederen die het onder zijn beheer heeft, en de weldadigheids fondsen, die het bezit. Dit genootschap, dat uit de Jesuiten-orde voortkomt, heeft vele rijkdommen.

LUXEMBURG.

29 November.

Gisteren heeft de interpellatie in de Kamer plaats gehad aangaande de schuld van 7 miljoen guldens, welke Nederland heeft gevorderd. Het is gebleken, dat reeds vóór 1848 die som is aangevraagd en men toen ook dadelijk eene nog grootere tegenrekening opmaakte, doch deze laatste is nooit verzonden. Het tegenwoordig Bestuur van het Groot-Hertogdom had dus niets anders te doen, dan die tegenrekening na te zien en te verzenden.

De Heer Willmar verzekert, dat het land zich niet behoefde te verontrusten, doch weigerde de oorzaak der schuld mede te deelen, omdat ook de Nederlandsche Minister die niet aan de wetgevende magt had geopenbaard. Overigens waren de betrekkingen tusschen beide landen op goeden voet.

De Heer Metz verliet den Presidents-stoel, en lichtte de vordering van Nederland toe. Hij betreurde het, dat een der Nederlandsche Afgevaardigen in de Tweede Kamer zoo onbedacht over deze zaak had gesproken. Men zou haast vermoeden, dat Luxemburg onder de plak stond van Nederland. Hij beweerde, dat de bewuste vordering ongegrond was, dat Luxemburg nooit een eigenlijk gedeelte van Nederland had uitgemaakt, dat het in zulk een geval tot de Nederlandsche schuld moest betalen, maar ook in bezittingen en koloniën van dat land zijn aandeel mogt eischen.

— Prins Hendrik zou heden van hier naar 's Gravenhage vertrekken. In den volgende zomer wachtte men de Koningin-Moeder; reeds werden vertrekken voor haar te Berg en te Walferdange gereed gemaakt.

FRANKFORT.

29 November.

De Bondsvergadering heeft de verschillende Regeringen aangeschreven, om zich binnen drie weken te verklaren, nopens het aanhouden van de vloot voor den Duitschen bond.

— Beijeren heeft de vereffening der kosten voor de naar Keur-Hessen gezondene executie-troepen gevorderd.

ZWITSERLAND.

De Staatkundige verwarring is hier ten top gestegen. Die de ellende van het nieuwerwetsche Staatsleven eens ter dege wil kennen, zegt zeker schrijver, ga naar Zwitserland. Hij zal verwikkelingen en raadsels ontdekken, wier ontkenning, anders dan door het zwaard, haast onmogelijk is. De eene partij wil niet voorwaarts treden, omdat zij het nog niet vroeg genoeg, de andere, omdat zij het wellicht te laat acht. Er bestaat eene minderheid, die niet gehoorzamen wil en eene meerderheid, die niet regceert, alzoo is onze redding alleen te wachten van eene derde magt. De Regering verontschuldigt zich en zegt te zijn een koetsier zonder zweep. Het beeld is juist, doch in onzen tijd doet men eene Regering zelden vallen door geweld, meest altijd geschiedt dit door volks-bedrog en vervalsching der openbare meening.

GRIEKENLAND.

ATHENE, 18 November.

De rooverijen vermeederen hier geweldig. Den 12den zijn twee kooplieden in de nabijheid der stad aangevallen en van 50,000 piasters beroofd. Er waren kort te voren 3-roovers onthoofd.

WEST-INDIE.

PARAMARIBO, 23 October.

De gezondheidstoestand in de kolonie is, sedert de laatst gegeven berigten, meer en meer gunstig geworden. Te dezer plaatse waren sedert den 8sten, onder de vrije bevolking voorgekomen 23 sterfgevallen, waarvan 19 particulieren, 1 bij de jagers, 1 bij de marine en 2 op de koopvaardij-schepen. Ook van Gropingen aan de Samaracca waren de tot den 16den loopende berigten veel gunstiger, hebbende de daar heerschende koorts, ten gevolge van de verandering der weergesteldheid, veel van haar ernstig karakter verloren.

STARS BERIGTEN.

Burgerlijke Stand.

Van den 1 tot en met den 3 December 1851.

BEVALLEN: M. Verbiest, geb. v. d. Linden, levenl. Zoon. — M. E. Schmier, geb. de Vette, levenl. Dochter. — M. Geenen, geb. Stuitzand, levenl. Z. — J. M. Kleinhaus, geb. Tendela, D. — F. van Wijk, geb. du Croix, D. — M. Bertrand, ongehuwd, Z. — W. van Zwielen, geb. Schouenberg, Z. — A. Plu, geb. Derrogée, Z. — B. D. de Leeuw, geb. Koetsier, Z. — M. van Maris, geb. Versluis, Z. — S. Regeer, geb. Voorzaat, Z. — Wed. D. Usener, geb. Boon, D. — C. J. de Vroede, ongehuwd, Z. — E. Ouwkerk, geb. van der Wijngaarde, D. — A. C. Siere, geb. Sira, D.

GEHUWD: H. P. van der Post, Jongman, en E. W. P. Didié Zaalberg, Jongedochter. — J. van Stralen, Wed. en A. van Sijp, Wed. — J. H. Bellof, Jm. en H. Langvarden, Jd. — P. v. d. Berg, Jm. en G. Veylbrief, Jd.

OVERLEDEN: H. D. van der Burgh, Z., 20 m. — A. Dreef, Z., 20 m. — C. de Tombe, geb. Delfos, 65 j. — C. van der Kaay, ongeh., 43 j. — L. Brandligt, 67 j. — L. J. G. Plessaar, Z., 2 m.

De datum is die van aangifte.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER GEMEENTE LEYDEN.

Gehad hebbende het verzoek van PIETER DUYVERMAN, wonende alhier, strekkende ter bekoming van de vereischte vergunning, om in het Huis staande en gelegen binnen deze Gemeente op den hoek der Pieterskerk Choorsteeg, Wijk IV. No. 478 eene *Smidse* te mogen doen plaatsen.

Gelet op Zr. Ms. besluit van den 31sten Januarij 1824, rakende vergunningen ter oprigting van sommige Fabrieken en Trafijken;

Brengen bij deze ter kennis van alle daarbij belanghebbenden, dat tot het hooren der Eigenaars en Bewoners van de naastbijgelegene of belendende Panden, ten opzichte der Informatiën *de Commode et Incommode*, door Burgemeester en Wethouders zal worden gevaceerd op het Raadhuis dezer Stad, op Maandag den 3sten December, des middags ten twaalf ure; zullende de belanghebbenden verplicht zijn, hunne bezwaren tegen opgemeld verzoeken op dien tijd in te brengen, terwijl Bij verzuim daarvan, zij gehouden zullen worden, zich tegen de inwilliging van hetzelfde niet te hebben verzet.

Burgemeester en Wethouders voornoemd.

LEYDEN, 1 December 1851. De Burgemeester VAN LIMBURG STIRUM.

De Secretaris v. PUTTKAMMER.

ADVERTENTIE.

Getrouwd: H. P. VAN DER POST,
LEYDEN, 3 December 1851. E. G. P. DIDIE ZAALBERG.

Heden ontsliep, in den bloeienden leeftijd van 27 jaren, na een langdurig lijden en na eene gelukkige Echtverbintenis van 6 jaren, mijne dierbare Echtgenoot, JOHANNA THEODORA VAN GOOR. Onze wederzijdsche Betrekkingen treuren met mij over dit ontzettend verlies, welks omvang slechts door hen geheel en al kan beseft worden, die Haar in hare moederlijke zorgen voor de aan mij toevertrouwde Leerlingen, gekend hebben. God ondersteune mij op mijnen moeilijken weg.

P. A. MOQUETTE,

OOTMARSUM, 26 November 1851.

Gymn. Rector.

Op den 30sten November overleed te Goes, onze hartelijk geliefde Behuwd-Moeder en Moeder, Vrouwe M. S. VAN DER MEULEN, Wed. den Wel-Ed. Heer G. J. VAN DEN BOSCH.

F. DOZY, Med. Doct.

W. J. DOZY, VAN DEN BOSCH.

Verzoeken deze Algemeene als Bijzondere Kennisgeving te beschouwen.

Onze LOUISE SUSANNA ontsliep heden, bijna tien jaren oud.

J. F. KUYPER.

LEYDEN, 4 December 1851.

H. KUYPER, HOFER.

ECHTSCHIEDING.

Bij Vonnis van de Arrondissements-Regtbank te Leyden, van den zestienden September achttienhonderd een en vijftig, is, ten verzoeken van ALBERTUS LEENDERT ENGELS, *Verwersknecht* te Leyden, uitgesproken de ontbinding des Huwelijks tusschen hem en MARIA HERMINA DEE, thans verblijf houdende te 's Gravenhage, bestaande, en zulks door Echtscheiding op grond van kwaadwillige verlatting door evengemelde MARIA HERMINA DEE. Geschiedende hiervan aankondiging ter voldoening aan artikel 823 van het Wetboek van Burgerlijke Regtsvordering.

(Kosteloos)

De Procureur voor den Eischer geoccupeerd hebbende.

A. A. DILLÉ.

REGENTEN VAN HET EVANG. LUTHERSCH WEES EN OUDELIEDEN-HUIS te Leyden, brengen ter kennis hunner Stadgenooten, dat zij dezer dagen Circulaires rondzenden, waarin zij de behoefte te kennen geven, die bij hunne Administratie bestaat, aan nog eenige Gelden, tot den zoo noodigen Herbouw van voornoemd Gesticht. Zij nemen de vrijheid, alle weldenkenden dat Gesticht aan te bevelen, en degene die dusdanige Circulaire niet is geworden, te verzoeken, hun dit niet ten kwade te willen duiden, en, of aan eenen der Ondergeteekenden kennis te geven, indien men er eene ter inschrijving mogt verlangen, of datgene wat men daartoe zoude willen afzonderen, aan een hunner te doen geworden; terwijl zij aan alle invloedrijke Personen, bij deze het verzoek rigten, die pogingen door hunne medewerking, wel te willen ondersteunen.

Regenten voornoemd,

JAC. HAZENBERG.

LEYDEN, 3 December 1851.

J. H. WYNSTROOM.

H. F. SCHLETTE.

B. R. BOVENKERK.

Bij J. HEFFTRICH zijn te bekomen: Extra mooie versch gespeende Engelsche, Zeeuwsche, Texelsche en Cor-OESTERS en gebraden in Schulp; Vette WINTER-ZALM, Engelsche BOKKING, HARING, ANSJOVIS en HUZAREN-SALADE; Groote Spaansche KASTANGES, Zeeuwsche AARDAKERS, OKKERNOTEN; Malaga-CITROENEN, China's APPELEN, CITROEN-PUNCH en LIQUEUREN, IN- en BUITENLANDSCH GEDISTILLEERD, Engelsche BIEREN, en MINERALE en MEDICINALE WATEREN. Tot de Civielste Prijzen.

MASKERADE 1850.

De Ondergeteekende heeft tentoongesteld eenige Groepen van de in 1850 door HH. Studenten alhier gehouden GECOSTUMEERDEN OPTOGT in *relief* geboetseerd.

S. W. WOLVEKAMP,
Banketbakker, Aalmarkt.

BOEKBINDERIJ EN CARTON-FABRIEK.

VAN
C. B. en M. RICHART VAN GELDER,
in de Beschuitsteeg.

Berigten hunne geëerde Stadgenooten dat zij weder ruim voorzien zijn van door hen vervaardigd Ordinair en Fijn **CARTON-VERBOD**, zeer geschikt tot **St. Nicolaas- en Nieuwjaarsgeschenken**.

Voorts zal door hen binnen weinige dagen worden verzonden een Prospectus en Inteckelijst op eene

LEES-INGEGING VAN WETENSCHAPPELIJKE TIJDSCHRIFTEN.

bevattende Regstgeleerdheid, Genees- en Heelkunde, Taal-, Natuur-, Wis- en Krijgskunde, Nijverheid, Land- en Tuinbouw en Prijs-Courant van Handelszaken. — Bevelende zich voor bovenstaande en tevens voor het maken en repareren van af wat tot hun Vak behoort, beleefdijk aan.

VERKOOPING in de Stads-Bank van Leening te Leyden. op Dingsdag den 9den December 1851, des Voormiddags ten 10 ure, van VERSTANE PANDEN, zoo van Juweelen, Goud, Zilver en Horlogien, als van Wollen, Linnen en andere, zoo gemaakte als ongemaakte GOEDEREN, beleend in de maand Augustus 1850.

Zijnde daags vóór den Verkoopdag, des Voormiddags van 10 tot des Namiddags ten 2 ure, voor een ieder te zien.

OPENBARE VERKOOPING.

in het Heeren-Logement aan den Burg, binnen de Stad Leyden, op Zaterdag den 13den December 1851, bij Opveiling en op Zaterdag den 20den December daaraanvolgende, bij Afslag, beide de dagen des avonds ten 8 ure, van:

Binnen de Stad Leyden.

No. 1. Een HUIS EN ERVE, bestaande in diverse zoo Boven- als Benedenvertrekken, staande en gelegen binnen de Stad Leyden, aan de Noordzijde van de Bredestraat, Wijk IV. No. 200, belend aan de eene zijde de Weduwe BOOSE, en aan de andere zijde den Heer W. P. KLUIT.

Te Leyderdorp.

No. 2. Een hecht sterk HUIS EN ERVE, zijnde Zomer- en Winterverblijf, voorzien van vier Beneden- en vijf Bovenkamers, meest allen Behangen en met Stookplaatsen, Dienstbode-Kamer, Keuken met Regenwaterspomp en Welwaterspomp, Zolder, Zelder en verdere Commoditeiten, staande en gelegen te Leyderdorp, omtrent de Kerk, strekkende van de Dorpsstraat, tot den Rijn, over en langs welke het Huis een aangename uitzicht heeft.

Verhuurd tot 1 Mei 1852, voor f 250, — 's jaars.

Te Soeterwoude.

No. 3. Eene extra beste Partij WEILAND, gelegen in den Roomburger-Polder onder Soeterwoude, groot 3 Bunders, 93 Roeden en 72 ellen.

Verhuurd tot Kerstmis 1852 voor f 205, — 's jaars. — Op deze Partij kan de Kooper de helft der Kooppenningen gevestigd laten, tegen een interest van vier en een half Percent, en een jaarlijkse Aflossing.

Te zien het Huis No. 1 daags vóór en op den dag der Veiling van des Voormiddags 10, tot des Namiddags ten 2 ure. Het Huis No. 2, des Dingsdags van iedere Week, van des Voormiddags 10 tot des Namiddags 2 ure, mits belet vragende.

Voorts zullen ten plaatse voorschreven, op Zaterdag den 13den December des Avonds ten 8 ure, bij Opbod, worden verkocht, de volgende **SCHULDVORDERINGEN**, ten behoeve van van den Heer C. J. ZAALBERG, als van G. OUDSHOORN en C. J. ZAALBERG, als:

No. 1. Een TWEEDE HYPOTHEEK, ten laste van NICOLAAS JOHANNES DE KLIBYNE, Timmermansknecht, wonende te Leyden, per resto, groot f 350.

No. 2. Eene SCHULDVORDERING, ten laste van PIETER CASPERS, en WILLEM CASPERS Az., Timmerlieden, wonende te Noordwijk-Binnen, per resto, groot f 100.

No. 3. Een DITO, ten laste van JAN CASPERS Az., Timmerman te Noordwijk, groot f 800.

No. 4. Eene DITO, ten laste van W. GOUT, Timmerman te 's Gravenhage, per resto, groot f 1100.

No. 5. Eene DITO, ten laste van Y. DE HAAS, Timmerman te 's Gravenhage, per resto, groot f 950.

No. 6. Eene DITO, ten laste van A. DE GROOT, Timmerman te Wassenaar, per resto, groot f 640.27.

Allen breeder bij bijjetten omschreven en zijnde inmiddels nadere Informatie te bekomen, ten Kantore van den Notaris G. J. A. B. W. F. DE WIT te Soeterwoude, en met betrekking de Schuldvorderingen, ook ten Kantore van den Notaris J. A. PRIN te Leyden. — Zijnde met het Kanton van den Gereguleerde Notaris te Soeterwoude, ten kantore van de Notarissen Onveranderde Goederen, van Maandag den 15den December, des Voormiddags ten 10 ure, tot daags vóór den Afslag, Verkoopingen worden aangenomen tegen genot van een bijf. van iedere Verkoop.

OPENBARE VERKOOPING.

op Woensdag den 10den December 1851, des morgens ten tien ure, van het **WILLIGEN HAKHOUT**, staande langs den **Munniken-Boomgaard**, onder **Leyderdorp**.

En op Woensdag den 17den December 1851, des morgens ten tien ure, van het **ELZEN, ESSCHEN en WILLIGEN HAKHOUT**, staande op den Trekweg, tusschen de Stad Leyden en den **Leydschendam**, beginnende aan de **Knipbrug**.

VERKOOPING TE NOORDWIJK-BINNEN.

Op Dingsdag den 9den December 1851, des morgens ten 10 ure, precies, ten Huize geteekend A. No. 52 aan de Voorstraat, om **Constant Geld**, ten overstaan van den Notaris Mr. C. G. VAN DER SCHALK, van eenen zeer deftigen en uitmuntend geconserveerden **INPANDEN**, bestaande in: Mahoniehouten en andere Meubelen, als: Canapé's, Secretaire, Chiffonniere, Kasten, Tafels, Stoelen, Ledekanten; voorts uitmuntende Bedden, Wollen en andere Dekens, Damasten en ander Tafelgoed, Bedlinnen, Pendules, Vazen, Schilderijen, in fraaije Lijsten, Goud- en Zilveren Voerwerpen, Porselein, Aarde- en Glaswerk, Verlakt, Koper, Tin, Blik- en IJzerwerk, en hetgeen verder te voorschijn zal worden gebracht.

Eene vrouw van 25 jaren oud genezen van een ziek been door de Zalf en Pillen van Holloway.

Meisvrouw LARENDEN te Londen in de Goswellstraat No. 2 woonachtig, leed sedert 34 jaren aan zware open wonden in een der beenen, welke onderscheidene deskundigen in Frankrijk en Engeland buiten staat waren geweest te genezen. Zij had verschrikkelijke pijnen en was somtijds genoodzaakt, geruimen tijd te bed te liggen. Ten laatste op aanraden van hare vrienden, beproefde zij de Zalf en Pillen van HOLLOWAY, en thans zijn hare wonden geheel genezen, zoo dat zij met het grootste gemak kan uitgaan.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

Doosjes Pillen à f 0.90, f 2.10, f 3.30, f 7.75, f 15.50, f 23.50.

Potjes Zalf à f 0.90, f 2.10, f 3.30, f 8.15, f 15.90, f 23.90.

Te bekomen te 's Hertogenbosch bij J. STRAATMAN, te 's Hage bij W. C. VAN DORT en te Gouda bij J. A. P. P. VAN DER HEYDEN, alsmede te Londen, Strand 244, Holloway's Etablissement.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

WOENSDAG, 3 December.

	Laagst koers	Hoogst koers	Gehoeven
NEDERLAND, Werkelijke Schuld à 2 pCt.	56 1/2	57	56 1/2
Dito Certificaten	65 1/2	66	65 1/2
Dito dito	85 1/2	87	85 1/2
Amsterdamsche Bank	100	100	100
Handelmaatschappij	100	100	100
O. I. Leening	100	100	100
Dito Holl. Spoorweg	100	100	100
Aandeelen Rijn-Spoorweg	100	100	100
Haarlemmermeer	100	100	100
RUSLAND, Obl. HOPEL 1798 en 1816	100	100	100
Dito dito 1828 en 1829	103 1/2	104	103 1/2
Cert. bij dito 1831 en 1833	100	100	100
Dito 1840	87 1/2	87 1/2	87 1/2
Dito bij STEGLITZ & Co.	86 1/2	87	86 1/2
Dito dito Nieuwe	100	100	100
Inschrijving in Assign.	100	100	100
Certificaten van dito	100	100	100
POLEN, Obligatiën	76 1/2	77	76 1/2
Dito Aandeelen met Loten, fl. 250	100	100	100
Dito dito 1838	140	147 1/2	140
SPANJE, Leen. bij ARDOIN v. 85 à 5 pCt.	14 1/2	15 1/2	14 1/2
Dito dito Onbepr. Stukken	14 1/2	15 1/2	14 1/2
Dito Obligatiën	37 1/2	38	37 1/2
Dito Binnent. à 6 m.	37 1/2	38	37 1/2
Coupons Ardoins	100	100	100
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	100	100	100
Dito	100	100	100
Dito Metall.	100	100	100
Dito Nieuwe	100	100	100
Dito 1847	34 1/2	34 1/2	34 1/2
BELGIË, Bank	100	100	100
Dito bij ROCHASCHIL	45 1/2	46	45 1/2
BRAZILIË, 1824 100	91 1/2	92	91 1/2
PORTUGAL, te Londen	32 1/2	33	32 1/2
Dito dito	100	100	100
VENEZUELA	100	100	100
MEXICO	20 1/2	22	20 1/2
AMERIKA, Bankactiën	34 1/2	4 1/2	34 1/2

De Wisselkoers der Gouden Tienguldenstukken is f 9.70 à 76.

Koers van het Geld: Rekening 2 pCt. Prolongatie 3 pCt.

Wissel-Disconto 2.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. B. LAAR.